

Posudek bakalářské práce

Jméno studenta: Klára Pěnkavová

Název práce: Komentovaný překlad: SIEGLE, Lucy: Turning the Tide on Plastic. How Humanity (And You) Can Make Our Globe Clean Again. London: The Orion Publishing Group Ltd, 2018, str. 7-36.

Části hodnocení	Počet bodů
A (1-5) ¹ Porozumění, významová správnost, přesnost a úplnost, koherence v překladu	2
B (1-5) ² Stylistická vhodnost: adekvátnost překladatelských řešení vůči originálu a funkci překladu, koheze, AČV	1,5
C (1-5) ² Technická stránka celé práce: Gramatika, pravopis Interpunkce, překlady Převod dat a jmen Bibliografické citace, poznámky pod čarou	1,5
D (1-5) ¹ Překladatelská analýza (aplikace teoretických vědomostí v rozboru a v překladu textu – souvztažnost komentáře a překladu) Argumentace a struktura komentáře včetně míry a vhodnosti příkladů řešení	1,5
E (1-5) ² Teoretická podloženost komentáře (kontrastivní lingvistika, translatologie) Zvládnutí tematiky textu a její reflexe ve výchozím a cílovém kulturním prostředí	1,5
Body celkem	8

Poznámky hodnotitele a témata k diskusi:

Předesílám, že vedení práce jsem převzal od doc. Zuzany Jettmarové v době, kdy už práce byla hotová a připravená k odevzdání.

Překlad je celkově poctivý, mnohá řešení jsou podložena konzultacemi, včetně problematiky psaní čísel slovy, respektive číslicemi s ohledem na styl textu. Paradoxně se zde právě u číselných údajů chybuje v gramatice: *8,3 miliard tun* (s. 10 a další dva podobné údaje na s. 24; po desetinných číslech je správně gen. sg.). Hrubá gramatická chyba se vyskytuje na s. 19 (*aby se recyklovali ty*). Překlepy téměř nejsou (s. 12 dvakrát výskyt *Obraťmě*; s. 13 *jako spotřebitele potřebujeme*).

Čtivost narušuje jen velmi málo neobratností (často vinou interference):

s. 17 *Byl to stěžl J. R. Ewing*. (lépe např. *J. R. Ewing to rozhodně nebyl. / Do J. R. Ewinga měl daleko.*)

s. 17 *jako dvacátnice jsem přijímala rychlou módu*

s. 20 *Plasty nás svazují s průmyslem fosilních paliv a tím i s konflikty o přírodní zdroje...*

s. 23 *titul PhD z polymerních věd* (lépe doktorát z...)

s. 26 *Sám o sobě je moc veselý*. (lépe *Svým založením/Od přírody to byl moc veselý člověk.*)

Největším kvalitativním nedostatkem překladu je jistá nedotaženost ve dvou ohledech:

(1) koherence

Vypuštěním věty *Well, it does*. se oslabuje myšlenková soudržnost celého konce prostředního odstavce na s. 20. (Vhodně je naopak koherence posílena např. přidáním výrazu *zároveň* na s. 9, kdy angličtina si vystačí s řazením vět vedle sebe bez konektoru.)

(2) přesnost výrazů odrážejících autorčin postoj

s. 10 *Nejde o boj proti všem plastům*. a k ní paralelní konstrukce na s. 11 *Jde o boj proti nepotřebným... plastům*. Anglické verbonominální přísudky *This is not a war...* a *What this is is a battle...* zde lépe překládat slovesně, a tedy explicitněji, v intencích autorčina postoje. Váš překlad pomocí univerzální vazby *jít o něco* postrádá patřičnou naléhavost. Problém navíc souvisí s výše zmíněnou koherencí, neboť odstavec začínající vazbou *Jde o boj*, respektive *Nejde o boj* není dobře napojen na odstavec/argumentaci předcházející.

s. 11 *velmi užitečné polymery* považují za značně nivelizovaný převod původního *polymers with noble ends and heroic applications*

tentýž problém mám hned o několik řádek níže s úsekem *které se na nás zbytečně valí a posléze ničí i přírodu* srov. mnohem apelativněji vyznívající *plastic that is unnecessarily forced upon us and then into the natural environment, where its impact is devastating*

s. 20 *at a scale and volume never seen before* jako *více než kdy předtím*

s. 20 *You might be wondering how on earth* převedeno jako *Patrně se ptáte...* (v komentáři je zdůvodněno jen řešení převodu spojení *on earth* na jiném místě v textu, které mimochodem považují za zdařilé).

Komentář

V komentáři oceňuji zejména kapitolu 4 o řešení problémů s výtečnou aplikací poznatků z Knittlové na rovině lexikální, syntaktické i pragmatické. Kvituji, že nezůstaly opomenuty ani takové zdánlivé detaily, jako je užívání středníku (s. 54).

Snad jen na s. 44, kde autorka reflektuje problematiku přechylování cizího ženského příjmení a konstatuje, že „jsme se rozhodli postupovat podle českého úzu a přechylovat ho“, postrádám upřesnění toho, co českým územ v oblasti přechylování konkrétně myslí, respektive kde se s oním českým územ blíže seznámila, aby se na něj mohla takto jednoznačně odvolávat. Diplomantčino rozhodnutí přechylovat v žádném případě nezpochybňuji, jen ji prosím, aby se při obhajobě k této problematice stručně vyjádřila.

Kapitola 5 mi připadá poněkud samoúčelná, vzhledem k tomu, že většina popisovaných posunů není pro tento konkrétní případ relevantní. Přesněji řečeno je jako nerelevantní pro svůj překlad deklaruje autorka – ve skutečnosti, jak uvádím výše, se právě například výrazového zeslabování dopouští. Rovněž citace z Vilikovského v kap. 6 považuji za zbytečné, když jde pouze o reprodukci myšlenek Popoviče, jež autorka na jiných místech cituje přímo.

U koncepce kognitivních lingvistů na s. 34 postrádám odkaz na příslušnou odbornou literaturu.

Jazyk komentáře je kultivovaný, poněkud neformálně působí jen tento úsek na s. 33: ... *slovo recycling, které skončilo na druhém místě s pouhými 22 výskyty*.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji spíše hodnocení *velmi dobře*.

V Praze dne: 31.5.2023

Vedoucí práce: PhDr. David Mraček, Ph.D.

¹ 4 nebo 5 bodů znamená, že práce nemůže být doporučena k obhajobě

² 5 bodů znamená, že práce nemůže být doporučena k obhajobě